

بیت

استانداردهای ایمنی در مدرسه

ویژه مربیان

ناشر: انتشارات پارس ایلیا تلفن: ۳ - ۲۶۶۹۳۳۱ - ۰۳۱۱ فاکس: ۲۶۶۵۱۱۶ - ۰۳۱۱

تهیه و تدوین: لیلا حسینی ، حسین توازهی

با همکاری: معاونت تربیت بدنی و سلامت. اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان

طراح جلد و صفحه آرا: کانون آگهی و تبلیغاتی ایلیا

سال انتشار: زمستان ۱۳۹۱

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: زمستان ۱۳۹۱

اجرا: کانون آگهی و تبلیغاتی ایلیا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۲۸-۴۱-۲

کمیته پیشگیری از سوانح و حوادث
بسیج سلامت دانش آموزان استان اصفهان

هر کودک حق دارد:

- دوست داشته شود، بدون اینکه مجبور باشد برای کسب محبت تلاش کند.
- مورد حمایت قرار گیرد، بدون اینکه مجبور باشد لیاقت آن را داشته باشد.
- خود را موجودی ارزشمند بداند حتی اگر بدون هیچ ثروتی یا به این جهان بگذارد.
- به حرفهایش گوش داده شود، بدون این که مجبور باشد جالب و جذاب جلوه کند.
- قبل از خواب داستانی برایش خوانده شود، بدون این که مجبور باشد با اخبار یا سریال های تلویزیون رقابت کند.
- آموزش ببیند، بدون این که در مدرسه مورد تحقیر و تنبیه قرار گیرد.
- به عنوان موجودی دوست داشتنی مورد توجه قرار گیرد، حتی اگر چهره ای داشته باشد که تنها یک مادر بتواند دوست بدارد.

استانداردها ایمنی در مدرسه

مدارس به عنوان مرکز تجمع کودکان و نوجوانان و مکان آموزش و پرورش این قشر و همچنین بعنوان خانه دوم آنها از نظر ایمنی و استاندارد سازی باید مورد توجه خاص قرار گیرد. با توجه به گستردگی مدارس در استان در مقاطع مختلف تحصیلی و یا جمعیت چندصد هزار نفری و پراکندگی و گستردگی در تمام نقاط شهر و روستا، ایجاد مدرسه های ایمن و ایمن سازی مدارس موجود سبب ایجاد امنیت روانی خانواده و دانش آموزان می گردد. این مهم در سند چشم انداز ۲۰ ساله کشور نیز مورد توجه قرار گرفته و استانداردهای کلی مدارس ایمن تعیین و ابلاغ شده است.

استانداردهای کلی مدارس ایمن به شرح زیر است:

- در موقعیت مناسب مستقر باشد.
- مجهز به سامانه زنگ خطر (آژیر خطر) باشد.
- دارای بنائی نسبتاً محکم و مقاوم باشد.
- دارای تجهیزاتی جهت امداد و درمان
- دارای تأسیسات سرمایش و اولیه مورد نیاز خود باشد.
- گرمایش ایمن باشد.
- دارای سیستم مکانیکی تهویه هوا باشد.
- دارای منبع آب ذخیره بهداشتی باشد.
- از سقف کاذب در فضاهای اصلی و لوازم
- دارای دستورالعمل و جزوه آموزشی
- آویزان به سقف استفاده نگردد.
- آمادگی جهت استقرار در شرایط بحران باشد.
- کلیه لوازم و تجهیزات به دیوارها
- و سایر ویژگی‌های متناسب با شرایط
- مهار و مستحکم باشد.
- مکانی و جغرافیایی.

برنامه ایمنی مدرسه باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

- ایمنی فضای فیزیکی مدرسه در قسمت های مختلف
- ایمنی آب و غذای (بهداشت آب و مواد غذایی)
- ایمنی فضای ورزشی
- ایمنی محیط خارجی مدرسه
- ایمنی تأسیسات و تجهیزات مدرسه
- پیشگیری از خشونت ها
- برنامه ریزی و آمادگی برای بحران و حوادث غیر مترقبه
- آموزش اصول ایمنی و رفتارهای مناسب برای پیشگیری از حوادث
- ارائه کمک‌های اولیه هنگام وقوع حادثه به دانش آموزان

ایمنی در کلاس درس

- حداکثر ابعاد قابل قبول برای کلاس درس ۸ متر طول و ۷ متر عرض می‌باشد.
- رفتارهای ناخوشایند و دعوا می‌باشد. از این روی، برای افزایش نظارت بر این مکان‌ها سعی کنید همواره از پنجره و یا دیوارهای ایمن استفاده کنید.
- طراحی فضای داخلی کلاس‌ها و نیز چیدمان وسایل داخلی به گونه‌ای باشد که از به وجود آمدن مکان‌هایی مناسب جهت اختفای پشت میزها و یا کمدها و ... جلوگیری شود.
- برای هر دانش‌آموز در کلاس باید حداقل ۱/۲۵ متر مربع سطح در نظر گرفته شود.
- ارتفاع سقف کلاس نباید از ۳ متر کمتر باشد.
- درجه حرارت مناسب جهت کلاس‌ها بین ۱۸-۲۱ درجه سانتی‌گراد باشد.
- رطوبت کلاس‌ها به میزان ۶۰-۵۰ درصد باشد.

- چنانچه برای استفاده بهتر از فضا نیاز به تغییر دیوارها و تیغه کشی می‌باشد این کار با نظارت نیروهای فنی سازمان نوسازی مدارس یا تحت نظر مهندسین مشخص صورت گیرد و از اصلاحات غیرکارشناسانه خودداری شود.
- تمام کلاس‌های درس باید ضمن داشتن استحکام، در برابر زلزله با مصالح نسوز مقاوم سازی شده باشند و از به کار بردن چوب، تخته، پارچه و سایر اجسام قابل شعله ور شدن و تزیین آنها به کلی خودداری شود (مصالح به کار رفته در نازک کاری‌های ساختمان باید از مواد غیرقابل شعله ور شدن باشد).
- دیوارهای کلاس‌ها باید کاملاً خشک، بدون درز، صاف و حداقل تا ارتفاع کف پنجره از سنگ مناسب استفاده شده و بقیه سطح مطابق با جدول رنگ فضای آموزشی و جداول نازک کاری رنگ آمیزی گردد.
- کف کلاس و راهروی مدارس نباید لغزنده باشد. سرامیک برای کف راهروی مدارس مناسب
- چون می‌تواند سبب سر خوردن و آسیب رسیدن به دانش آموزان شود.
- هر زمانی که دانش آموزان در مدرسه هستند، نباید کف راهرو و کلاس‌ها شسته شود و خیس باشد چون احتمال سر خوردن را افزایش می‌دهد.
- تمهیدات لازم جهت جلوگیری از انتقال صوت به کلاس مجاور انجام شود.
- کلاس درس نباید بالکن و یا تراس داشته باشد.
- تابلوهای کلاس درس باید به گونه ای باشند که نور را منعکس نکنند. تابلوهای وایت برد برای کلاس درس مناسب نیست چون با انعکاس دادن نور سبب آسیب رساندن به چشم دانش آموز می‌شود.
- تابلوی کلاس درس محکم به دیوار نصب شده باشد.
- فاصله تابلو از اولین ردیف صندلی ۲/۲۰ متر باشد.
- صندلی و میزی که برای دانش آموزان انتخاب می‌شود باید راحت و

استانداردها ایمنی در مدرسه

خروجی باید با رنگ سبز و با علایم ویژه مشخص گردد تا محل فرار اضطراری مشخص گردد.

■ نباید در مسیر درهای اضطراری وسایل اضافی مثل میز، نیمکت، کمدها و ... وجود داشته باشد.

■ در کلاس‌ها را به گونه‌ای طراحی کنید تا در مواقع اضطراری به راحتی سریع باز و بسته شوند (قفل آن‌ها سریع باز و بسته شوند) و دارای دستگیره مناسب و سالم باشد.

■ به منظور پیشگیری از زنگ زدگی و لق شدن و افتادن درب‌ها باید هر چند وقت یکبار دستگیره درها، چفت و بست دستگیره‌های شیشه پنجره‌ها و لولای آن‌ها بررسی شود؛ و در صورت نیاز لولاها روغن کاری شود.

■ حتی الامکان وسایل سازه‌ای در مسیر درب‌های اضطراری در برابر حریق مقاوم باشد.

مساحت پنجره‌ها یک پنجم مساحت کلاس باشد و حتی‌الامکان در سمت چپ قرار داشته باشد تا نور از سمت چپ بتابد.

■ پنجره‌های کلاس درس و راهروها

استاندارد و با قد و سن دانش‌آموز متناسب باشد. (صندلی‌های تک نفره بهترین نوع برای دانش‌آموزان است).

■ میز و صندلی‌ها یا نیمکت کلاس باید به گونه‌ای باشد که هنگام نشستن دانش‌آموز کف پایش آزاد به کف اتاق مماس شود و پشتی نیمکت یا صندلی کمی به عقب متمایل بوده و با سطح نیمکت، زوایه‌ای ۱۰۰ الی ۱۰۵ درجه داشته باشد. ضمناً بلندی میز باید در سطح ساعد دانش‌آموز قرار گیرد.

■ سطح میزها باید صاف و تمیز باشد و موجب خیرگی چشم‌ها نگردد.

■ در کلاس‌ها به طرف بیرون باز شود تا در صورت هجوم دانش‌آموزان هنگام حوادثی مانند آتش سوزی در به راحتی باز شود. البته بهتر است در صورت امکان هر کلاس یک در خروجی اضافه (خروج اضطراری) داشته باشد، تا مسئولین در مواقع اضطراری و بروز خطر بتوانند به سرعت کلاس را تخلیه کنند.

■ راه‌های منتهی به درهای اضطراری

باید یک متر بالاتر از سطح زمین و ۲۰ سانتی‌متر زیر سقف باشد و حتماً حفاظ داشته باشد تا توپ یا وسایل بازی در صورت پرتاب شدن به سمت پنجره سبب شکسته شدن شیشه‌ها و آسیب رسیدن به دانش‌آموزان نشود.

■ سیم کشی برق باید با رعایت شرایط ایمنی و فنی منحصرأ از زیر کار انجام گیرد و تا حد امکان از به کار بردن کلید و پریز در کلاس‌های درس خودداری نموده و از جعبه تقسیم‌های فلزی قفل‌دار استفاده شود و در

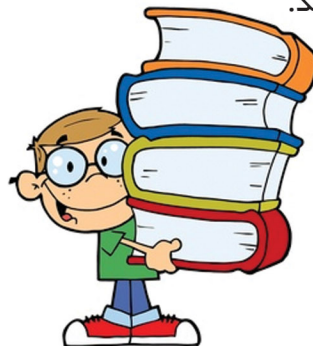
■ سیم کشی برق باید با رعایت شرایط ایمنی و فنی منحصرأ از زیر کار انجام گیرد و تا حد امکان از به کار بردن کلید و پریز در کلاس‌های درس خودداری نموده و از جعبه تقسیم‌های فلزی قفل‌دار استفاده شود و در

■ بخاری کلکس در گوشه‌ای خارج از مسیر تردد دانش‌آموز قرار گیرد. ■ وسایل سرمایشی مثل کولر یا پنکه سقفی با ارتفاع و حفاظ مناسب نصب شود، چرا که کنجکاوی یا بازی‌گوشی دانش‌آموزان می‌تواند باعث حادثه شده و نقص عضو و حوادث دیگری ایجاد نماید.

■ پریزهای برق دارای روکش ایمن باشد.

■ حتی الامکان پنکه‌های سیار در کلاس درس استفاده نشود.

■ کپسول اطفاء حریق در مکان مناسب در دسترس و در معرض دید نصب شده باشد.

ایمنی آزمایشگاه

■ دیوارها و کف آزمایشگاه باید از جنس مقاوم و قابل شستشو باشد و کف لغزنده نبوده و دارای شیب مناسب به طرف کفشوی باشد.

■ آزمایشگاه باید دارای تهویه مناسب باشد.

که دارای قفل می‌باشند نگهداری

شوند و سپس در هنگام نیاز، وسایل این صندوق‌ها بیرون آورده شود.

■ دسترسی به وسایل آزمایشگاهی یا

وسایل شیمیایی که می‌تواند خطر ساز

باشند محدود شوند و تحت نظارت

قرار گیرند.

■ در صورت امکان آزمایشگاه به

دزدگیر مجهز شود.

■ سایر نکاتی ایمنی که در ایمنی

کلاس بیان شد در آزمایشگاه نیز باید

رعایت شود.

■ دستورالعمل ایمنی کار در

آزمایشگاه در محل مناسب و قابل

رویت نصب گردد.

■ میزهای آزمایشگاه باید به نحوی

باشد که نسبت به حرارت و مواد

شیمیایی مقاوم باشد.

■ هرگز نباید از مواد شیمیایی

آزمایشگاه در ظروف سرباز قرار

گیرند و این مواد مطابق با

استانداردهای آزمایشگاهی در محل

مناسب قرار گیرد.

■ اتاق‌هایی با ایمنی بالا و قابلیت قفل

شدن برای ذخیره سازی و نگهداری

تجهیزات در نظر گرفته شود. سعی

شود این محیط به گونه ای با پنجره‌ها

تجهیز شود تا بتوان به راحتی به

داخل آنها نظارت داشت.

■ وسایل گران قیمت در صندوق هایی

ایمنی در راهروها و راه پله‌ها

- راه پله‌ها بسیار شبیه به راهروها هستند، باید به اندازه کافی عریض باشند تا در ساعات پر رفت آمد مانعی برای عبور و مرور به وجود نیآورد.
- ارتفاع پله در مدرسه حداکثر ۱۸ سانتی متر و عرض آن حداقل ۳۰ سانتی متر و طول آن حداقل ۱۳۰ سانتی متر می‌باشد.
- شیب‌ها و سرازیریهای زائد و خطر آفرین و پله‌های تند و تیز به خصوص در دهانه ورودی مدرسه اصلاح گردد.
- پله‌ها دارای نرده حفاظتی مناسب با ارتفاع قابل قبول (حداقل نیم متر) باشد.
- محافظها و نرده‌های راه پله و بالکن‌ها باید دارای شبکه‌هایی باشد تا بتوان بر این اماکن نظارت کرد و امکان اختفاء در پشت آن‌ها فراهم نشود.
- شبکه‌های محافظ باید به گونه‌ای باشد که هیچ کودکی نتواند از داخل آن‌ها عبور کند.
- درب‌های خروجی نباید مستقیماً به راه پله‌ها باز شوند.
- راه پله‌ها به نور کافی مجهز شوند تا نظارت کافی بر روی آن‌ها انجام شود.
- از قرار دادن راه پله در بیرون ساختمان خودداری شود و سعی شود راه پله در خود ساختمان کار گذاشته شود.
- درب‌هایی که راهرو را با محیط بیرون مرتبط می‌سازد ایمن شوند تا از ورود افراد غیرمجاز جلوگیری شود.
- در صورت امکان پهنای راهرو را با حذف وسایل غیرضروری افزایش دهید.
- راهروها باید از نور کافی برخوردار باشند.
- از به وجود آمدن مکان‌های قابل اختفاء جلوگیری شود.
- از ساخت پیچ‌های ۹۰ درجه در راهروها خودداری شود زیرا در این پیچ‌ها ترافیک بیشتری را شاهد خواهیم بود همچنین فضای مناسبی را برای اختفاء به وجود خواهد آمد که از نظارت مدیران و مسئولان بر رفت و آمد در راهروها کاسته خواهد شد.

ایمنی سرویس‌های بهداشتی

- سعی شود دستشویی‌ها در تعداد زیاد و در یک مکان واحد ساخته شود.
- ارتفاع روشویی‌ها متناسب با سن دانش آموزان در دوره‌های مختلف تحصیلی (۵۰-۷۰ سانتی متر از سطح زمین) باشد.

کاغذی ها، خشک کن ها، مایعات دستشویی و ... توسط قفل‌هایی در جای خود ثابت و محکم شوند.

- میزان روشنایی برای توالت‌ها و دستشویی‌ها ۵۰-۱۰ لوکس در نظر گرفته شود.

- سیستم‌های مکش هوا در دسترس دانش آموزان نباشد و در ارتفاع مناسب و با شیب ۴۵ درجه نصب شود تا چیزی در آن‌ها گیر نکند.

- ورودی دستشویی‌ها در مکانی باشد که نظارت و کنترل بر آن‌ها انجام پذیرد.

- سعی شود دستشویی‌ها در نزدیکی مکان‌های ورزشی و تفریحی ساخته شود.

- جهت جلوگیری از تخریب شدن این اماکن توسط افراد شرور، دستمال

ایمنی بوفه و پیشگیری های لازم

■ محیط بوفه به گونه ای طراحی و ساخته شود که هم در ساعات معمول و هم در ساعات خارج از وقت معمول مدارس از امنیت کافی برخوردار باشد و سرعت از آنها به راحتی صورت نگیرد.

■ از آنجایی که در بوفهها امکان وجود وسایل خطرناک مانند چاقو و ... می باشد، مسئولین بوفهها باید نظارت و کنترل بر این وسایل داشته باشند تا مبادا این وسایل توسط افراد شرور به منظور مقاصد پرخطر مورد استفاده قرار گیرد.

■ ورودی اصلی بوفه باید به گونه ای باشد که بتوان بر آن نظارت داشت.

■ بوفهها به دلیل مراجعه زیاد دانش آموزان اکثراً مملو از جمعیت هستند، به همین دلیل توصیه می شود برای جلوگیری از به وجود آمدن ترافیک و برخوردهای فیزیکی یک درب را مختص ورود و درب دیگر را مختص خروج تعیین نمایید.

ایمنی در کتابخانه و نمازخانه

میز پیشخوانی که کتاب ها به عاریه داده می‌شود در ابتدای در ورودی قرار گیرد.

■ کتابخانه و نمازخانه باید دارای تهویه و نور کافی باشد.

■ امکان نظارت از ابتدای در ورودی تا انتهای کتابخانه وجود داشته باشد (هیچ مانعی که محدوده دید را کم کند در میان راه وجود نداشته باشد).

■ در صورت نیاز از دزدگیر استفاده شود.

■ طراحی ساختمان در کتابخانه و نمازخانه‌ها باید به صورتی باشد که

کمترین فرصت را به سارقین برای دزدی و اختفا، بدهد که این دو امر با کنترل و نظارت محقق می‌شود.

■ نوع چیدمان میزها و صندلی‌ها در ردیف‌های موازی سبب می‌شود تا امکان اختفاء شخص و همچنین مجال مخفی کردن وسایل دزدیده شده برای سارقین بسیار کمتر شود.

ایمنی در اتاق کامپیوتر و کارگاهها

- سعی شود اتاق‌های کامپیوتر و کارگاه‌ها در نزدیکترین مکان قابل دسترسی برای دانش آموزان و در مرکز ساختمان قرار گیرد.
- اتاق‌هایی با ایمنی بالا و قابلیت قفل شدن برای ذخیره سازی و نگهداری تجهیزات در نظر گرفته شود.
- فضای کافی جهت فعالیت هر شخص در نظر گرفته شود.
- روشنایی محل فعالیت باید به طور کافی و متناسب با محیط انتخاب و استفاده شود.
- جعبه‌های کمک‌های اولیه در محیط کارگاه‌ها و در مکان‌های قابل دسترس تعبیه شوند.
- سعی شود این محیط‌ها به گونه ای با پنجره‌ها تجهیز شود تا بتوان به راحتی بر داخل آنها نظارت کرد.
- جهت جلوگیری از خطر آتش سوزی در اتاق‌های کامپیوتر از محافظ‌های برق استاندارد استفاده شود و همچنین کپسول‌های آتش نشانی در مکان‌های قابل دسترس تعبیه شود.

ایمنی در سالن همایش و اجتماعات

- دسترسی دانش آموزان به قسمت سکوی سخنرانی کنترل و محدود شود.
- سالن اجتماعات به گونه ای طراحی و مجهز شود تا در مواقع ورود و خروج از ازدحام جمعیت مسدود نشود.
- در مواقعی که از سالن استفاده نمی‌شود پرده آن باز گذاشته شود تا نظارت بیشتری بر آن داشته باشید.
- سکوی سخنرانی باید از نور کافی و مناسبی برخوردار باشد و در مواقعی که سالن مورد استفاده قرار نمی‌گیرد تمامی تجهیزات نور پردازی و صوتی و تصویری و ... باید در اتاق مخصوص قرار داده شوند و آن اتاق

نیز تحت نظارت قرار داشته باشد.

■ سالن اجتماعات باید دارای تهویه کافی و سیستم سرمایش و گرمایش مناسب باشد.

اتاق بهداشت و احتیاطات لازم

به منظور اجرای برنامه‌های ارتقاء سطح بهداشت و سلامت محیط مدرسه بر اموری از قبیل تأمین آب آشامیدنی سالم، نظافت سرویس‌های بهداشتی، بهداشت فردی (توجه به پاکیزگی لباس، بدن، موی سر دانش آموزان) تهویه و تأمین رنگ و روشنایی مناسب برای فضای مدرسه و تهیه و توزیع مواد خوراکی در بوفه مدرسه و استفاده از لباس کار در کارگاه‌ها، فعال

نمودن اتاق بهداشت الزامی است.

■ در مدرسه باید حداقل یک بار در سال دانش آموزان از نظر سلامتی توسط واحد بهداشت بررسی شوند.

■ مدیران مدارس باید به کمک انجمن اولیا و مربیان نهایت همکاری را با مسئولان و سازمان‌های بهداشتی برای تأمین بهداشت و سلامت دانش آموزان داشته باشند.

■ در مناطقی که مریی بهداشتی

درمانی برای اجرای برنامه‌های بهداشتی وجود نداشته باشد و انجمن اولیاء و مربیان نیز قادر به تأمین آن نباشند، مدیر مدرسه باید در اسرع وقت با تهیه گزارش، موضوع را به اطلاع اداره آموزش و پرورش محل برساند تا اقدامات لازم برای اجرای برنامه‌های مربوط به مراقبت‌های بهداشتی و خدمات ایمنی صورت گیرد.

■ در صورتی که در اثر شیوع بیماری واگیردار یا به هر دلیل دیگر مرتبط با شرایط بهداشتی و ایمنی مدرسه که ادامه تحصیل دانش آموزان با خطر احتمالی مواجه باشد، مدیر مدرسه باید با نظر کارشناسان مربوط و موافقت اداره آموزش و پرورش نسبت به تعطیل نمودن مدرسه به صورت موقت اقدام کند و به گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که در اسرع وقت

بهبودی باید گواهی پزشکی مبنی برصحت را ارائه نماید.

■ دانش آموزانی که ضعف بینایی یا شنوایی دارند باید در ردیف‌های مناسب کلاس قرار گیرند و در مورد دانش آموزانی که با دست چپ می‌نویسند نباید هیچ‌گونه ممانعتی به عمل آید و محل مناسب برای نشستن و تأمین شرایط مناسب برای آن‌ها پیش بینی شود.

ترتیب ادامه تحصیل دانش آموزان درمحل دیگر داده شود.

■ مدیران مدارس موظفند به هنگام مشاهده علائم بیماری در دانش آموزان مراتب را به اطلاع اولیاء برسانند تا ترتیب درمان زودهنگام دانش آموز قبل از سرایت بیماری به دیگران داده شود.

■ دانش آموزی که به سبب ابتلا به بیماری واگیردار غیبت کند، هنگام بازگشت به مدرسه برای اطمینان از

سیستم‌های تهویه و گرمایش و سرمایش

ساختمان قرار دارند را ایمن ساخته و باید در اطراف آن‌ها حفاظ کشیده شود.

■ درب اتاق‌هایی که تجهیزات الکتریکی و مرکزی سرمایشی و گرمایشی و مکانیکی در آنها نصب می‌باشند، باید از نوع ضد حریق بوده تا در صورت بروز آتش سوزی از انتقال آن به سایر قسمت‌های ساختمان جلوگیری شود.

■ آژیرهای اعلام حریق و اطفاء حریق در محیط نصب و تعبیه شوند؛ همچنین از کپسول‌های آتش نشانی مناسب در مکان‌های قابل دسترس استفاده شود.

■ سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی، تهویه و تجهیزات مکانیکی در محیطی مستقر شوند به گونه‌ای که دسترسی به آنها فقط از طریق مسئولان مربوطه امکان پذیر باشد.

■ در صورت امکان در اطراف تجهیزات اصلی سرمایشی و گرمایشی محافظی مانند فنس و ... کشیده شود.

■ تمامی قسمت‌ها یا اتاق‌هایی که تجهیزات سرمایشی و گرمایشی در آنها نصب می‌باشد باید توسط علائم مشخص شوند.

■ سیستم‌های مرکزی که در بیرون از

اصول ایمنی رفت و آمد در مسیر مدرسه (پیاده)

در کیف دانش آموزان وجود داشته باشد و یاد آور شوید که در صورت مواجهه با هر گونه مشکلی به پلیس مراجعه کنند.

توصیه شود دانش آموزان بعد از تعطیلی مدارس پارک ها یا خیابانهای خیلی خلوت را به عنوان مسیر بازگشت انتخاب نکنند.

■ در صورتی که دانش آموز مسیر مدرسه را به تنهایی یا با دوستانش طی می کند بهتر است چگونگی عبور از خیابان به وی آموزش داده شود.

■ توصیه می شود هنگام عبور از خیابان یک قدم مانده به جدول خیابان یا در صورت نبودن پیاده رو یک قدم مانده به حاشیه جاده به اطراف نگاه کند که تا متوجه خودروهایی که به او نزدیک می شوند باشد.

■ نقاطی را برای عبور از خیابان انتخاب کند در آنجا تردد وسایل نقلیه در همه جهات به خوبی دیده شود و رانندگان نیز بتوانند آنها را در حال انتظار برای عبور از عرض جاده ببینند.

■ در صورتی که قصد عبور از حاشیه خیابان بدون پیاده رو را دارد باید در خلاف جهت تردد خودروها حرکت کند و چنانچه اتومبیلی در حال نزدیک شدن به او بود از لبه خارج شده و تا عبور آن صبر کند.

■ همواره آدرس و شماره تلفن منزل

اصول ایمنی در سرویس مدارس

ایمنی و سلامت حمل و نقل مدارس به ۳ امر وابسته است.

• راننده

آموزش راننده و همچنین، کیفیت رانندگی، مدیریت صحیح و نظارت راننده ها بسیار مهم است.

• نوع سفر و مسیر

باید بر اساس مسیر دانش آموزان برای ایشان برنامه ریزی شود.

• خودرو

سن خودرو، وضعیت، طراحی، ساختمان خودرو و همچنین معاینه فنی خودرو باید مد نظر قرار گیرد. در صورتی که برای رفت و آمد دانش آموزان از سرویس استفاده می شود آموزش موارد زیر ضروری به نظر می رسد.

■ به والدین توصیه شود که اتوبوس ها و مینی بوس ها به عنوان سرویس مدرسه تقریباً هفت تا هشت برابر ایمن تر از خودروهای دیگر هستند.

■ به دانش آموزان توصیه شود:

■ قبل از سوار شدن تا توقف کامل اتومبیل یا اتوبوس مدرسه در پیاده رو یا حریم خیابان بی حرکت بمانند.
■ هنگام سوار شدن و بستن درب

خودرو مواظب باشند که کیف یا لباس شان بین در گیر نکنند.

■ وقتی اتومبیل حرکت کرد آرام روی صندلی نشسته و دست یا سرشان را از پنجره بیرون نکنند.

■ پس از پیاده شدن از اتومبیل یا اتوبوس کاملاً صبر کنند که سرویس حرکت کرده و دور شود تا خیابان به خوبی قابل دید باشد.

■ هرگز از پشت یک وسیله نقلیه دارای راننده رد نشوند.

■ در صورت مشاهده هر گونه رفتارهای پرخطر از راننده سرویس باید موضوع به اطلاع مسئولین رسانده شود.

■ در صورت مبتلا بودن هر دانش آموز به بیماری خاص باید به راننده سرویس اطلاع داده شود.

وظایف راننده یا موسسه ارائه دهنده خدمات حمل و نقل

- مدرسه یا هر سازمان دیگر که صاحب این وسایل نقلیه هست در قبال استخدام راننده‌ای مناسب و سالم مسئول می‌باشد آن‌ها باید اطمینان حاصل کنند شخصی که اتوبوس یا مینی‌بوس آنها را می‌راند با تمامی قوانین آشناست و کار خود را به خوبی انجام می‌دهد.
- چنانچه مدرسه از محوطه مناسبی برخوردار است دانش آموزان در محوطه مدرسه در سرویس‌های ایاب و ذهاب سوار و پیاده شوند.
- شخصی که می‌خواهد راننده خوبی باشد باید:
- آموزش لازم را دیده باشد و همچنین
 - صلاحیت وی جهت رانندگی با وسیله نقلیه مدارس مورد ارزیابی قرار گیرد.
 - در زمینه نقص فنی خودرو نیز آموزش دیده باشد.
 - از لحاظ سلامت پزشکی شرایط مناسب برای رانندگی را داشته باشد. (افراد بالای ۴۵ سال باید بطور مرتب تحت ارزیابی پزشکی قرار بگیرند).
 - برای جلوگیری از خستگی از رانندگی بیش از حد خودداری کنند.
 - در مساحت‌های طولانی همواره سعی کنند یک کمک راننده در کنار خود داشته باشند.

اصول ایمنی استفاده از دوچرخه

- در صورتی که دانش آموزان از دوچرخه جهت رفت و آمد استفاده می‌کنند آموزش نکات زیر ضروری می‌باشد:
- پیش از استفاده از دوچرخه از سالم بودن تمامی قطعات آن مطمئن شوند.
 - استفاده از کلاه ایمنی الزامی است ۸۵٪ از آسیب‌های ناحیه سر و ۸۸ درصد از خطر ضربه مغزی می‌کاهد.
 - یادآوری شود از سربالایی و سرازیری‌های تند، جدول خیابان‌ها، در پوش‌های آهنی و سایر سطوح ناهموار و ناپیوسته پرهیز کنند.
 - از علائم راهنمایی تبعیت کنند و در هنگام نزدیک شدن به دیگران زنگ دوچرخه را صدا در آورند و همواره از سمت راست حرکت کنند.

ستاد طرح بسیج سلامت
دانش آموزان استان اصفهان

برای کودکان محیطی سالم بسازیم
کودکان امروز بزرگسالان فردا هستند.
آنها سزاوار به ارث بردن دنیایی امن تر،
زیبا تر و سالم تر هستند.
ایمن ساختن محیط زندگی کودکان،
مهمترین وظیفه ی ماست.

پیشگیری از رفتارمخاطره آمیز در نوجوانان و جوانان

